

Posudek vedoucí diplomové práce

Jméno diplomanta:	Jan Komárek
Téma:	Odpovědnost jednatele společnosti s ručením omezeným v úpadku z pohledu věřitele
Rozsah práce:	70 stran vlastního textu (201 523 znaků)
Datum odevzdání práce:	17. 1. 2024 (elektronická verze)

1. Náročnost tématu na teoretické znalosti, vstupní údaje a jejich zpracování a použité metody

Pravidla ochrany věřitele jsou velmi podstatnou součástí korporálního práva. Jelikož je společnost s ručením omezeným nejfrekventovanější formou korporace určené k podnikání v ČR, považuji za žádoucí věnovat pozornost otázce efektivního nastavení pravidel, jakými právě zde může být ochrana věřitele realizována.

V situaci, kdy se společnost ocitne v úpadku, aktivuje se, za splnění zákonných podmínek, řada odpovědnostních mechanismů vůči jednatelem společnosti. Pro praxi je podstatné nejen jejich zákonné uchopení, ale také skutečná možnost věřitele tyto ochranné instituty ve svůj prospěch využít. Z tohoto důvodu považuji diplomantem zvolené téma za aktuální a z hlediska jeho komplexního uchopení také za poměrně složité. Předpokládá pochopení obtížné problematiky (primární i sekundární) odpovědnosti členů statutárních orgánů a nastudování širokého množství pramenů, od doktríny až po judikaturu, a to včetně pramenů zahraničních. Zároveň však téma předpokládá probádání novelizovaných částí zákona o obchodních korporacích (zejména § 66 ZOK ve znění zák. č. 33/2020 Sb.), k nimž se dosud judikatura neváže a u nichž bylo odborných publikací prozatím vydáno poměrně málo.

Diplomant ke zpracování tématu zvolil metody deskriptivní a analytickou. Deklaruje také metodu komparativní v kapitole čtvrté – tam uvedené názory však považuji spíše než za komparaci za syntézu dosud uvedeného a analytické vyvození vlastních závěrů.

2. Formální a systematické členění práce, vyjádření k práci

Práce je vedle úvodu a závěru, v němž jsou přehledně shrnuty závěry diplomanta, rozčleněna do čtyř kapitol.

Formální a systematické členění práce považuji za vhodné. Student postupuje od obecného ke speciálnímu, resp. po velmi stručné úvodní kapitole, popisuje ve dvou kapitolách klíčové úpadkové delikty jednatele podle zákona o obchodních korporacích a insolvenčního zákona. Zaměřuje se přitom na tři klíčové delikty, a to povinnosti podle § 66 ZOK a odpovědnost podle § 99 InsZ. Čtvrtá kapitola je poté věnována komentáři k souběhu obou deliktů. První kapitola by bývala mohla více do hloubky vysvětlit motivace věřitelů a vyjádřit se také např. k situaci nepřihlášených věřitelů. Postrádám v ní i základní uvedení do okolností úpadku a odlišení možností ochrany věřitele ve fázi před úpadkem (hrozící úpadek, možnost restrukturalizace) a v úpadku, před a po zahájení insolvenčního řízení.

Diplomant si vytyčil několik cílů pramenících z jeho analýzy možností věřitele dosáhnout uspokojení při úpadku společnosti s ručením omezeným. Předně si klade za cíl zhodnotit zákonné nastavení úpadkových deliktů jednatele a její nedostatky. Dále zkoumá, za jakých okolností je pro věřitele výhodné domáhat se odpovědnosti jednatele a jaké skutečnosti ovlivňují jeho vůli přistoupit k domáhání se. A konečně, jako svůj třetí cíl diplomant deklaruje stanovit, jaký je vztah mezi úpadkovými delikty v ZOK a InsZ. Takové cíle jsou ambiciózní, nicméně je považuji za vhodně zvolené.

V práci zcela postrádám zahraniční literaturu. Je to škoda, jelikož například žaloba na doplnění pasiv je ve francouzské doktríně zpracována, taktéž lze pracovat se zahraniční literaturou vztahující se k insolvenční a motivacím věřitelů obecně.

Z hlediska systematického zpracování práce a její hloubky mám obecně za to, že je práce na velmi dobré úrovni. Diplomant využil téměř veškeré dostupné tuzemské zdroje, pracuje s nimi a na řadě míst k názorům v nich uvedeným předkládá vlastní stanoviska. Kladně hodnotím také některé vlastní úvahy k problematičnosti právní úpravy (např. otázka, k jakému okamžiku se určí výše plnění, jíž má jednatel přispět do majetkové podstaty na s. 28 a násl. či otázka hrazení zálohy komentovaná na s. 35 a násl.). Ocenit lze také argumentaci diplomanta v poslední, čtvrté kapitole, kdy, jakkoli hutně a poměrně stručně, jasně argumentuje ve prospěch jím zastávaného názoru (s nímž se neztotožňuji, ale to nijak nekladu k tíži diplomanta).

Z konkrétních obsahových výhrad k práci lze uvést:

- na s. 14 se diplomant vyjadřuje k tomu, z jakých zdrojů mohou jednateli plynout povinnosti. Odkazuje na dr. Joskovou. Postrádám však jeho vlastní názor s ohledem na to, že odstavec uzavírá tvrzením, že „více není jasné“;
- na s. 15 a 16 se diplomant zabývá přispěním k úpadku/škodě a příčinnou souvislostí – postrádám zde hlubší teoretické uchopení problematiky opřenu např. o komentáře k OZ; na s. 16 pak diplomant odkazuje na rozdílné názory doktríny ohledně charakteru povinnosti péče řádného hospodáře – bylo vhodné na tyto názory alespoň dílčím způsobem odkázat v poznámkách;
- na s. 19 diplomant nesprávně uvádí (pakliže jeho formulaci chápu správně), že insolvenční správce jedná v zastoupení věřitelů;
- na s. 20 by bylo možné více rozdiskutovat ústavní zakotvení zásady proporcionality;
- na s. 21 postrádám větší rozvedení diplomantova názoru ohledně možnosti neuložit sankci podle písm. a) § 66 ZOK s ohledem na zásadu proporcionality (tyto argumenty uvítám při obhajobě);
- na s. 22 bylo možné vyjádřit se také k míře účasti jednatelů, jejichž působnost byla horizontálně delegována dle § 156 OZ;
- znaky pro „vyvození odpovědnosti“ nenaplnuje jednatel, ale jeho jednání (s. 33);
- na s. 34 a 35 diplomant rozebírá, zda je k pokynu k zahájení řízení podle § 66 ZOK oprávněn pouze věřitelský výbor – jaký je tedy názor diplomanta? Může tento pokyn udělit insolvenčnímu správci schůze věřitelů?
- skutečně bude soud sám zahajovat incidenční řízení? Nebo diplomant svůj argument myslí tak, že soud vyzve insolvenčního správce k podání žaloby? (s. 36/37);
- argument na s. 41 a 42 ohledně nevhodnosti navrácení důkazního břemene od jednatele na insolvenčního správce, nepovažuji za dostatečný – klíčové je, jaké panují okolnosti na straně jednatele, nikoli povaha činnosti insolvenčního správce („spíše zástupce věřitelů než upadnuvší společnosti“);
- i na s. 59 bylo možné argumentaci podpořit komentářovou literaturou k OZ (např. autorů Melzera a Téglá).

3. Kritéria hodnocení práce

Splnění cíle práce	<p>Diplomant si klade za cíl zhodnotit zákonné nastavení úpadkových deliktů jednatele a její nedostatky. Dále zkoumá, za jakých okolností je pro věřitele výhodné domáhat se odpovědnosti jednatele a jaké skutečnosti ovlivňují jeho vůli přistoupit k domáhání se. A konečně, jako svůj třetí cíl diplomant deklaruje stanovit, jaký je vztah mezi úpadkovými delikty v ZOK a InsZ.</p> <p>Takové cíle jsou ambiciózní, nicméně je považuji za vhodně zvolené. Diplomant dle mého názoru stanovené cíle naplnil.</p>
---------------------------	--

Samostatnost při zpracování tématu	Diplomant dle mého přesvědčení zpracoval téma samostatně.
Logická stavba práce	Logickou stavbu práce a její strukturu považuji za dobrou.
Práce se zdroji (využití cizojazyčných zdrojů, citace)	Práci se zdroji považuji za dobrou. Diplomant zohlednil dostupné závěry tuzemské doktríny a řádně využil judikaturu. Jak jsem uvedla výše, postrádám však zahraniční zdroje. Citace odpovídají citačním standardům.
Hloubka provedené analýzy	Hloubku provedené analýzy považuji za dostačující s ohledem to, že se jedná o práci diplomovou. Oceňuji vlastní stanoviska diplomanta a hledání praktických řešení v této velmi praktické problematice.
Jazyková a stylistická úroveň	Jazyková a stylistická úroveň práce je na standardní úrovni. Práce obsahuje poměrně mnoho překlepů a stylistických pochybení (např. na s. 12, 17, 18, 22, 25, 27, 33, 34, 36, 44, 47, 49, 50, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 70, 71). Bývalo by bylo vhodné práci ještě podrobit jedné formální kontrole. Styl vyjadřování diplomanta je uspokojivý, práce je psána srozumitelně a poměrně čtivě. Jen škoda formálních nedostatků.

4. Otázky k zodpovězení při obhajobě

- Viz připomínky a otázky výše.

• Doporučení/nedoporučení k obhajobě

Vzhledem k výše uvedenému doporučuji diplomovou práci k obhajobě s hodnocení výborně až velmi dobře, a to v závislosti na kvalitě obhajoby.

V Praze dne 16. 2. 2024

JUDr. Klára Hurychová, Ph.D.
oponentka diplomové práce